

LESOPZET

WRITE FOR RIGHTS 2018

OPZET VOOR EEN BASISINTRODUCTIE (CA. 45 MINUTEN)
VOORAFGAAND AAN DE WRITE FOR RIGHTS-SCHRIJFACTIE IN DE KLAS.

1) QUIZ

10-15 MINUTEN

Activeer op een speelse manier voorkennis bij de leerlingen door te starten met een quiz over mensenrechten. Het gaat om algemene kennis over mensenrechten. De quiz bestaat uit meerkeuzevragen met drie antwoorden.

De quiz kan op verschillende manieren gespeeld worden. Een aantal ideeën:

• Ren je rot

Hiervoor heb je drie grote tekenvellen nodig met de letters A, B en C. Hang ze op een muur op ruime afstand van elkaar of, beter nog, ieder in een aparte hoek. Stel de vraag en lees alle antwoordmogelijkheden duidelijk voor. De leerlingen moeten een antwoord kiezen en naar de letter lopen waarvan zij denken dat die bij het juiste antwoord hoort. Dit kan de vorm hebben van een afvalrace. Dan mogen alleen de leerlingen die in de juiste hoek staan door om de volgende vraag te beantwoorden.

• Bordje omhoog

Zorg voor bordjes met A/B/C of laat de leerlingen dit zelf op een vel papier schrijven. Vraag hen het bordje met het juiste antwoord in de lucht te houden. Ook dit kan de vorm hebben van een afvalrace. Of de leerlingen kunnen zelf de eigen score bijhouden.

• Scorekaarten

Een andere mogelijkheid is om iedere leerling een kaart te geven waarop voor elk goede antwoord een kruisje wordt gezet. Of laat ze hun antwoorden (A/B/C) noteren op een vel papier en elkaars papier nakijken. De antwoorden worden aan het eind van de quiz besproken en de leerling met de meeste goede antwoorden is winnaar van de quiz.

QUIZVRAGEN

Blauw = juiste antwoord

1) Eerst een vraag om er even in te komen: Hoe heten de rechten die voor iedereen, altijd en overal gelden?

- a) Algemene rechten.
- b) Gewoonterechten.
- c) **Mensenrechten.**

De mensenrechten zijn rechten die voor ieder mens altijd en waar ook ter wereld gelden. Deze rechten zijn zo belangrijk

omdat ze ons beschermen. Een recht is eigenlijk een afspraak, een spelregel. Zo weet je wat wel en wat niet mag. En zoals dat met spelregels gaat: ze gelden voor iedereen. Zo heb je het recht om naar school te gaan én het recht om te spelen.

2) Welke van de volgende rechten zijn volgens jou mensenrechten?

- a) Het recht op vrede, werk en om te trouwen met wie jij wilt.
- b) **Het recht op leven, bezit en vrije tijd.**
- c) Het recht op je eigen godsdienst, onderwijs en zakgeld.

De mensenrechten zijn de belangrijkste rechten die voor iedereen gelden en nodig zijn om een normaal leven te hebben. Zo heb je het recht om niet gediscrimineerd of gemarteld te worden. Of het recht dat je voor je mening mag uitkomen of de godsdienst mag kiezen die je zelf wilt. Het recht op zakgeld heb je niet. Sorry.

3) Welke van de volgende uitspraken klopt?

- a) **Mensen hebben niet alleen rechten, maar ze hebben ook plichten. Een plicht van kinderen is bijvoorbeeld dat zij naar school moeten om te leren.**
- b) Kinderen zijn te jong om plichten te hebben. Zij hebben alleen rechten, die heten 'kinderrechten'. Bijvoorbeeld het recht op gratis basisonderwijs.
- c) Kinderen hebben alleen plichten. Zo moeten zij naar school, voor hun jongere broertjes en zusjes zorgen en klusjes in huis doen.

Behalve rechten heb je ook plichten. Dat betekent dat jij je aan de afspraken moet houden. Zo is dat nu eenmaal met spelregels. Je hebt het recht op goed onderwijs, maar je hebt ook de plicht om naar school te gaan. Je mag niet spijbelen.

4) Sinds wanneer bestaan de 'kinderrechten' die we nu kennen eigenlijk?

- a) Sinds ongeveer het jaar 1. Kinderrechten zijn in de Thora, de Koran en de Bijbel opgeschreven. Ze bestaan dus al meer dan tweeduizend jaar.
- b) Sinds 1948. Na de Tweede Wereldoorlog wilde iedereen dat de wereld veiliger en vrediger werd.
- c) **Sinds 1989, het Kinderrechtenverdrag bestaat op 20 november 2018 precies 29 jaar**

Het Kinderrechtenverdrag zoals we het nu kennen is opgeschreven in 1989. Er was al wel na de Eerste Wereldoorlog geprobeerd kinderen beter te beschermen middels de Verklaring van de Rechten van het Kind (1924).

5) Welke van de volgende uitspraken klopt?

- a) Mensenrechten gelden niet als je een moordenaar bent.
- b) Mensenrechten kunnen in het ene land anders zijn dan in een ander land.
- c) Mensenrechten gelden niet in noodsituaties, bijvoorbeeld na een aardbeving of overstroming of als in een land een oorlog woedt.

Geen van de bovengenoemde uitspraken kloppen. De mensenrechten gelden altijd, overal en voor iedereen. Voor de beste en de slechtste mensen. En alle rechten zijn even belangrijk. Landen mogen niet zeggen: die doen we wel en die doen we niet. Vergelijk het met de muren van een huis: als je er een aantal stenen tussenuit haalt, staat het huis minder stevig. Voor de mensenrechten geldt ook: je kunt er niet een paar tussenuit halen. Want wat heb je aan het recht op onderwijs als je elke dag moet werken voor je geld? Of als opletten in de klas moeilijk is omdat je maag de hele dag rammelt van de honger?

6) Voor hoeveel mensen in Nederland gelden de mensenrechten?

- a) 14 miljoen.
- b) 17 miljoen.**
- c) 28 miljoen.

In Nederland wonen iets meer dan 17 miljoen mensen. De mensenrechten gelden altijd, overal en voor iedereen. Dus ook voor vluchtelingen, asielzoekers, toeristen, kinderen, mensen met een beperking en noem maar op.

7) Een bekend mensenrecht is het recht op vrijheid van meningsuiting. Dat betekent dat je mag zeggen wat je denkt. Je hebt ook het recht om informatie te zoeken. Waarom horen die rechten bij elkaar?

- a) Omdat je ergens informatie over nodig hebt, voordat je er echt je mening over kunt geven.**
- b) Omdat er niet genoeg informatie is over de vrijheid van meningsuiting in sommige landen.
- c) Omdat de kranten anders alleen schrijven wat de regering wil dat er geschreven wordt.

8) Vrijheid van meningsuiting betekent niet dat je alles mag zeggen wat je denkt. Wat mag je niet zeggen?

- a) Je mag mensen niet oproepen om anderen vanwege hun huidskleur te discrimineren.**
- b) Je mag mensen niet oproepen om een oorlog te beginnen.**
- c) Je mag mensen niet oproepen om anderen te haten.**

Alle drie zijn goed. Het is in Nederland verboden om een ander expres te beledigen vanwege zijn of haar ras of godsdienst, of wanneer iemand een beperking heeft of homo of lesbienne is. Dat is vastgelegd in het Wetboek van Strafrecht. Je mag ook geen dingen zeggen waardoor mensen anderen gaan haten of om anderen aan te moedigen om iemand in elkaar te slaan.

9) Welk mensenrecht is het belangrijkste: vrijheid van meningsuiting of het recht om niet gediscrimineerd te worden?

- a) Vrijheid van meningsuiting, want iedereen mag zeggen wat hij denkt.
- b) Allebei zijn even belangrijk, want alle mensenrechten zijn even belangrijk.**
- c) Het recht om niet gediscrimineerd te worden, want discriminatie is verboden.

Er zijn mensenrechten die elkaar soms in de weg staan. Bijvoorbeeld het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht om niet gediscrimineerd te worden. Omdat alle mensenrechten even belangrijk zijn, moet elke keer dat zo'n botsing plaatsvindt door de rechter gekeken worden wat in dat geval het zwaarst weegt, ofwel het belangrijkste is. Soms is dat het recht op vrijheid van meningsuiting, soms is dat het recht om niet gediscrimineerd te worden.

10) De leraar Duits is ontslagen omdat hij homo is. Ahmed mag de disco niet in omdat zijn ouders in Marokko zijn geboren. Een klasgenoot uit die uit Amsterdam komt wordt gepest omdat iemand zegt dat Amsterdammers arrogant zijn. Mag dit?

- a) Ja.
- b) Nee.**
- c) Soms wel, soms niet.

Dit mag allemaal niet, want dit is discriminatie. Je discrimineert als je vooroordelen 'uitvoert'. Zoals het ontslaan van de leraar, het weigeren om Ahmed toe te laten of het pesten van iemand uit Amsterdam.

11) Mensen die bij Amnesty werken doen eerst veel onderzoek om erachter te komen wat er mis is met de kinderen mensenrechten in een land. Daarna is het tijd om in actie te komen. Wat wil Amnesty bereiken met haar acties?

- a) Zoveel mogelijk geld inzamelen, zodat er zoveel mogelijk geld opgestuurd kan worden naar die landen.
- b) Zoveel mogelijk kleding en schoolboeken inzamelen, zodat zoveel mogelijk kinderen warm gekleed zijn en les kunnen krijgen.
- c) Zoveel mogelijk mensen op de hoogte brengen van alles wat er mis gaat met de kinder – en mensenrechten in een land, zodat regeringen iets gaan doen om dat te verbeteren.**

Amnesty wil dat iedereen zich aan de mensenrechten houdt. In veel landen gebeurt dat nog niet. Amnesty-medewerkers onderzoeken dat. En samen met heel veel andere mensen wordt er actiegevoerd. Bijvoorbeeld via Write for Rights: overal ter wereld schrijven mensen dan brieven aan koningen, presidenten en ministers. Ze vragen om de vrijlating van mensen die gevangenzitten omdat ze een grote mond hadden of om discriminatie tegen te gaan. En ze schrijven brieven en tekenen kaarten voor mensen die groot onrecht is aangedaan. Zo voelen die zich gesteund en geven ze de moed niet op.

2) FILMPJE SCHRIJFMARATHON

5 MINUTEN

Kom in de stemming met een filmpje van Write for Rights 2017: www.amnesty.nl/schrijfm Marathon-2017/filmpje.

3) BRIEVEN SCHRIJVEN WERKT!

10 MINUTEN

Bekijk gezamenlijk de onderleggers 'Brieven schrijven werkt' en leg uit waarom brieven schrijven werkt. Door een brief of kaartje te schrijven, kan je daadwerkelijk het verschil maken. Neem de leerlingen mee door de verschillende stappen van Amnesty's Write for Rights.

Een voorbeeld:

● Zunar spotte in zijn prenten met de premier

In Maleisië worden wetten zo vaag geformuleerd dat ze gemakkelijk gebruikt kunnen worden om critici het zwijgen op te leggen. Dat gebeurt dan ook vaak. De autoriteiten probeerden dat ook bij de politieke cartoonist Zunar. Hij stak in zijn spotprenten de draak met premier Najib Razak. Daarom werden er negen aanklachten tegen hem ingediend. Hij zou daarvoor tientallen jaren gevangenisstraf kunnen krijgen. Na de aanklachten publiceerde hij meteen een nieuwe prent waarop hij, geboeid aan handen, voeten en hals, met een penseel in zijn mond blijft doortekenen.

Amnesty International zette zich de afgelopen 3 jaar in voor vrij spraak voor Zunar. Hij was een van de mensen voor wie honderdduizenden mensen schreven tijdens Write for Rights 2015 en basisscholieren schreven GRTZ!-kaarten aan hem om hem een hart onder de riem te steken. Op 31 juli 2018 werden alle aanklachten tegen hem ingetrokken.

Zunar kan weer reizen en is dit jaar aanwezig bij de kick-off van Write for Rights in Nederland op 20 november!

Optioneel: Vertoon cartoons van Zunar in de klas, bekijk een filmpje waarin hij zijn verhaal vertelt op www.amnesty.nl/filmpjezunar of kijk naar de livestream van zijn bezoek op www.amnesty.nl/zunar.

In Nederland schreven vorig jaar op 603 locaties duizenden brieven schrijvers samen een recordaantal brieven: meer dan 173.521! In Nederland deden 40.886 leerlingen van 292 scholen mee: basisscholen, middelbare scholen en mbo's.

4) VOOR WIE WE SCHRIJVEN

15 MINUTEN

Bespreek de verhalen van de personen voor wie we schrijven. Of laat filmpjes van hen zien (www.amnesty.nl/filmpjesscho-len). Scholieren kunnen schrijven voor een selectie van de mensen voor wie tijdens Write for Rights wordt geschreven. Vertel kort het verhaal van alle personen, of ga wat dieper in op een aantal van hen. Op www.amnesty.nl/writeforrights.nl vind je uitgebreidere beschrijvingen.

BASISSCHOOL

Op de basisschool kunnen kaarten gestuurd worden naar:

● Atena Daemi uit Iran

Zij kreeg 7 jaar gevangenisstraf omdat ze actievoert tegen de doodstraf.

● Vitalina Koval uit Oekraïne

Zij is een activist die wordt aangevallen en bedreigd omdat ze opkomt voor vrouwen en homo's en lesbiennes.

● Me Nam uit Vietnam

Me Nam is een populaire blogster. Zij zit een celstraf uit van 10 jaar omdat ze in haar blogs kritiek uitte op de Vietnamese regering.

● **Nonhle uit Zuid-Afrika**

Zij verzet zich tegen bedrijven die titanium willen mijnen. Daarbij moet zij vrezen voor haar leven.

Basisschoolleerlingen kunnen kaarten sturen naar de vrouwen voor wie we in actie komen. Zo weten die vrouwen dat er over de hele wereld aan hen gedacht wordt en houden ze moed om door te gaan.

VOORTGEZET ONDERWIJS EN MBO

In het voortgezet onderwijs en mbo wordt geschreven voor bovenstaande vrouwen én de volgende personen:

● **Nawal uit Marokko**

Zij werd veroordeeld tot 10 maanden voorwaardelijke gevangenisstraf omdat ze deelnam aan vreedzame protesten in het noord-Marokkaanse Rifgebied.

● **Gamze en Seheriban uit Turkije**

Zij vragen samen met de Zaterdagmoeders iedere week opheldering over verdwenen familieleden. Politieke gevangenen uit de jaren '80 en '90. Dit was lange tijd de enige demonstratie die was toegestaan in Turkije, maar sinds kort is ook deze demonstratie verboden. Gamze en Seheriban maken ook deel uit van Amnesty's nieuwe lespakket BRAVE. **Optioneel:** www.amnesty.nl/filmpjeTurkije.

Leerlingen van het voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs kunnen een brief naar de autoriteiten schrijven om erop aan te dringen dat het onrecht stopt. Ook kunnen ze een kaartje sturen naar de vrouwen zelf, om hen een hart onder de riem te steken.

5) TIJD OM TE SCHRIJVEN!

MIN. 25 MINUTEN

AMNESTY VOERT ACTIE

Amnesty voert jaarlijks actie voor honderden mensen van wie de mensenrechten worden geschonden. Deze zaken zijn belangrijk en urgent, en we hebben er voldoende betrouwbare informatie over. Voor Write for Rights kiezen we een stuk of tien mensen uit voor wie wij speciale aandacht vragen. Dit jaar (2018) zijn dat allemaal vrouwelijke mensenrechtenverdedigers, die Amnesty extra in de spotlights wil zetten.

Amnesty voert actie door autoriteiten aan te schrijven om hen te vragen mensenrechtenverdedigers vrij te laten, of bijvoorbeeld om medische zorg toe te staan. Ook dringt Amnesty er bij autoriteiten regelmatig op aan om de mensenrechten van een bepaalde, achtergestelde, groep mensen te respecteren of om bijvoorbeeld een wet goed na te leven. Dat zijn acties die Amnesty onderneemt richting de autoriteiten (regering, bestuurders) van een land. Ook organiseert Amnesty acties om mensenrechtenverdedigers of slachtoffers van mensenrechtenschendingen te steunen. Dan zorgt Amnesty ervoor dat zoveel mogelijk mensen hen zelf een kaartje of brief schrijven. Op die manier weten mensen die het moeilijk hebben, bijvoorbeeld omdat ze onterecht gevangen zitten, dat ze niet vergeten zijn.

Vaak helpt alle aandacht om mensen vrij te krijgen of te zorgen voor gerechtigheid. Die massale druk zorgt ervoor dat hun leven verandert. Ze komen vrij, hun marteling stopt of ze krijgen bescherming. Alle duizenden en duizenden brieven uit de hele wereld tezamen hebben een grote waarde. **Schrijf een brief, verander een leven!**

Amnesty International Nederland
www.amnesty.nl
Tel: 020 - 626 44 36
E-mail: servicecenter@amnesty.nl